

ВПЛИВ САМОСАНКЦІЙ ІНОЗЕМНИХ КОМПАНІЙ НА ЕКОНОМІКУ РФ

Підготовлено командою KSE Institute та членами Ради Директорів KSE; 20-26.06.2022

На початку російського вторгнення в Україну KSE Institute запустив аналітичний проєкт, який отримав назву "Самосанкції" (або SelfSanctions), спрямований на збір даних про іноземні компанії, які працюють на російському ринку та обмежують або припиняють свою діяльність. Експертиза даних була проведена спільно з фахівцями/спеціалістами Мінекономіки, МЗС та Мінцифри. База даних KSE Institute частково наповнена з бази даних Єльської школи менеджменту та інших відкритих джерел. База даних містить багато різноманітної інформації, ми збираємо щоденну статистику щодо зміни статусу іноземних компаній, що працюють/працювали на російському ринку та обмежують чи припиняють свою діяльність. Також ми створили Telegram-бот https://t.me/exit_ru_bot для відстеження/моніторингу новин про пріоритетні іноземні компанії (охоплення 1, 2, 3 або 7 днів моніторингу) і проводимо регулярний аналіз зміни курсів акцій і капіталізації материнських груп компаній, які мають або мали бізнес в Росії. База KSE частково базується на даних з бази [Yale's School of Management](#), сайтів [epravda.com.ua](#), [squeezingputin.com](#), [leave-russia.org](#) та інших відкритих джерел. Дані верифікуються KSE і компаніям призначається додатковий статус KSE. Дані щодо акцій взяті з Google і Yahoo Finance. Водночас база KSE є найбільш повною та вичерпною і містить на ~40% більше інформації, ніж більшість інших схожих за тематикою баз даних, оскільки вона також містить дані про кількість персоналу, доходи, капітал та інші фінансові показники, збирає останні оновлення та зміни у статусах, посилання на використані джерела, щоденні оновлення з telegram-бота тощо.

ЗНІМОК З БАЗИ ДАНИХ KSE на 26.06.2022

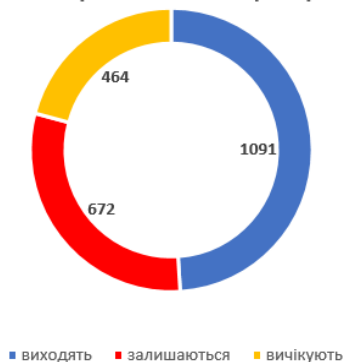
Кількість компаній, які **продовжують діяльність у Росії** (Статус KSE "залишаються"¹) – **672 (-5 за тиждень)**
Кількість компаній, які **скоротили поточні операції та призупинили нові інвестиції** (статус KSE "вичікують") – **464 (+7 за тиждень)**
Кількість компаній, які **згорнули російські операції** (статус KSE "виходять") – **1 091 (-1 за тиждень)**

Станом на 26 червня ми ідентифікували близько **2 227 компаній, організацій і їх брендів з 75 країн та 55 галузей** і їхню позицію щодо роботи на ринку РФ, близько половини з них публічні. Для ~800² публічних груп компаній ми також ідентифікували (за можливості) їхній операційний бізнес в РФ (наявність контрольної частки в юридичній особі), що дало змогу підрахувати вартість інвестованого в країні капіталу (близько **116,7 млрд дол США**), локальну виручку (на загальну суму **230 млрд дол США**), а також персонал (майже **0,8 млн осіб**). **1 555 іноземних компаній** вже скоротили, призупинили або припинили свою діяльність в Росії.

Як видно з таблиць нижче, **станом на 26 червня** компанії, які оголосили про повний вихід з Росії, мали **\$32,6 млрд річного доходу та \$18,3 млрд капіталу**; компанії, які призупинили свою діяльність на російському ринку, мали **річний дохід у розмірі \$70,6 млрд і \$37,8 млрд капіталу**. Топ-70 компаній – найбільших платників податків – сплачували **\$20,2 млрд податків на рік**.

KSE Institute

Кількість іноземних компаній, що працюють/працювали на території РФ

ТОП-10 країн і галузей за кількістю компаній з бази KSE

Країна штаб-квартири	Кількість компаній
США	583
Германія	250
Великобританія	193
Франція	135
Японія	108
Швейцарія	84
Китай	82
Італія	79
Нідерланди	78
Фінляндія	77

Галузь	Кількість компаній
FMCG/споживчі товари	246
Фінанси та платежі	163
ІТ	156
Енергетика, нафта і газ	131
Промислове обладнання	127
Фарма, охорона здоров'я	117
Автомобілебудування	115
Їжа та напої	104
Електроніка	102
Консалтинг, право	74

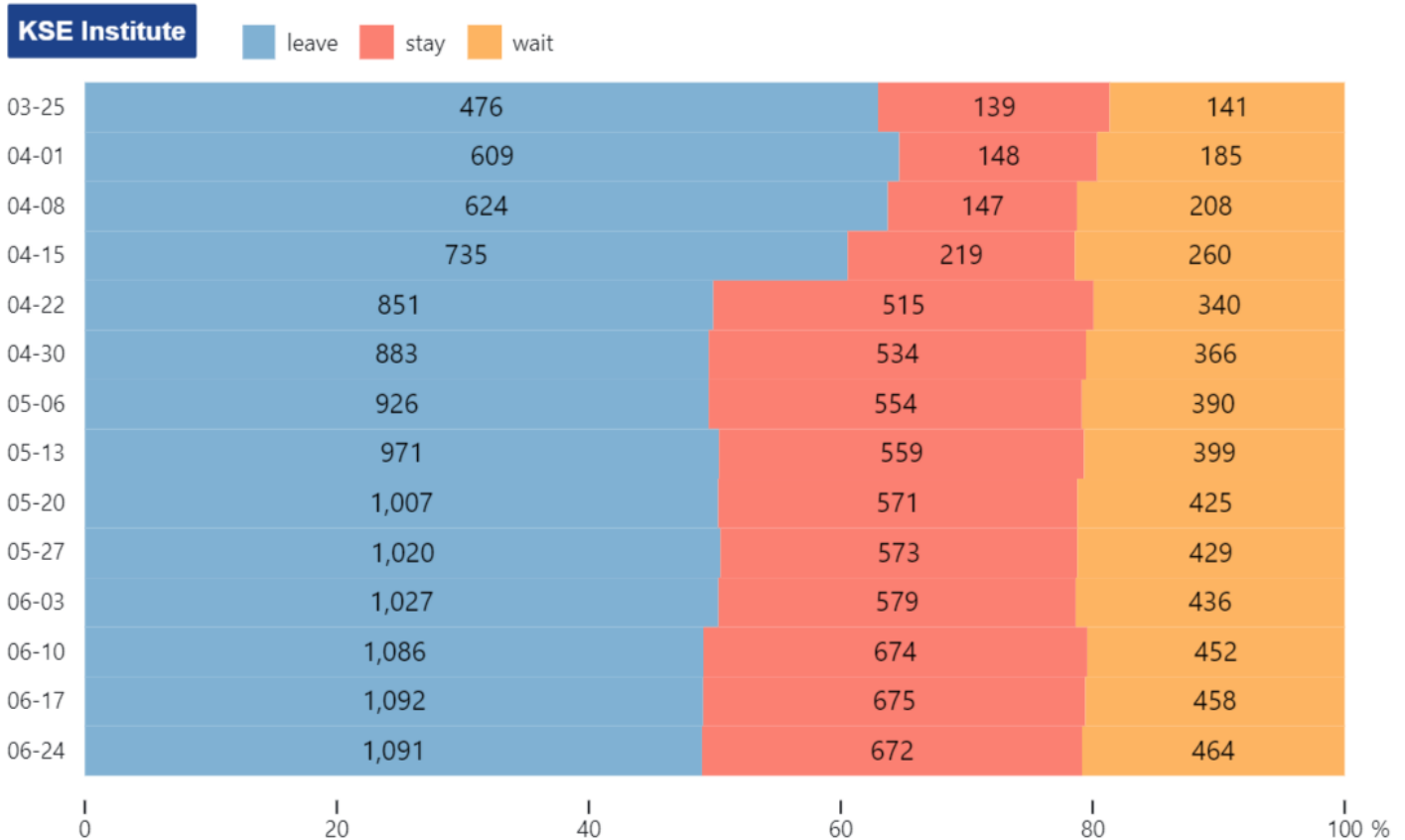
¹ - KSE status "leave" або "виходять" - Компанії, які опублікували на офіційному сайті компанії (або їхній реліз з'явився в іноземному виданні як FT, NYT тощо) що повністю завершують роботу в Росії або компанії, що офіційно повідомили що вони тимчасово скорочують операції в РФ
- KSE status "wait" або "вичікують" - Компанії, які опублікували на офіційному сайті компанії (або їхній реліз з'явився в іноземному виданні як FT, NYT тощо) що вони скорочують лише частину бізнес операцій, продовжуючи роботу по іншим операціям або компанії, які повідомили що відкладають майбутні інвестиції/розробки/маркетинг, при цьому продовжують свою основну діяльність
- KSE status "stay" або "залишаються" - Компанії, що ігнорують вимоги до виходу/скорочення діяльності в Росії, також компанії, які офіційно заявили, що залишаються в Росії або новин по їх виходу не було знайдено

² +400 нових публічних груп компаній додали сумарно приблизно +\$30 млрд рчної виручки і +114 тис чол персоналу станом на 19/06/2022

Наведена нижче таблиця базується на даних, доступних для ~800 ТОП публічних компаній (що працюють / працювали в РФ³):

KSE Institute	Статус, присвоєний KSE	Кількість персоналу	Дохід, млн дол	Капітал, млн дол
	виходять , в т.ч.:	391 922	103 185	56 003
	<i>повний вихід</i>	178 882	32 632	18 252
	<i>призупинення операцій</i>	213 040	70 553	37 751
	вчікують	213 408	78 378	42 041
	залишаються	176 255	43 497	16 939
	статус не визначено	17 916	4 939	1 744
	Всього	799 501	230 000	116 727

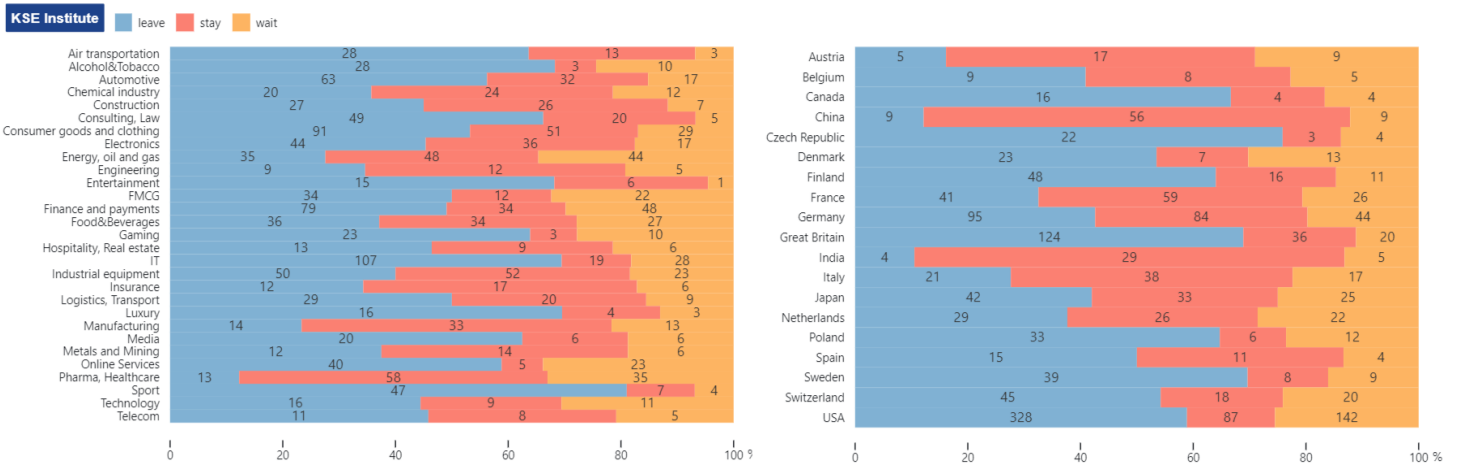
Якщо з початку російського вторгнення в Україну відсоток компаній, які згортають операції в РФ, різко зростав до середини березня, то протягом останнього місяця співвідношення тих, хто йде чи залишається, практично не змінюється, хоча ми все ще бачимо періодичне зростання частки тих компаній, які залишаються на ринку РФ. Тим не менше, близько половини (49,0%) компаній вже заявили про вихід з ринку РФ, але 30,4% все ще залишаються присутніми в країні.

Дії компаній в секторальному розрізі і у розрізі країн (на підставі бази даних KSE, з не менше 20 компаній-представників на індустрію чи країну) наведені в графіках нижче.

Рішення західних компаній у розрізі країн та секторів:

³ Станом на 19/06/2022 ми оновили базу даних розширеною інформацією по ~+400 новим компаніям. Також ми почали додатково відстежувати, чи компанії просто заявляли чи дійсно здійснювали якісь дії щодо виходу з країни (наразі ми спостерігаємо дуже малу кількість таких компаній). Поки що ми знайшли інформацію лише про декілька компаній, які почали продавати свій бізнес в Росії. Навіть для більшості з них – це лише намір або вони тільки почали процес продажу. Все інше – переважно заяви чи якісь попередні кроки. Більш детальна інформація буде доступна незабаром, коли ми проаналізуємо більше даних та знайдемо надійні джерела для її перевірки.

ТИЖНЕВИЙ ФОКУС. АЗІЙСЬКІ КОМПАНІЇ (НЕ) ЗАЛИШАЮТЬ РОСІЮ

У той час як західні компанії масово залишають Росію, компанії з Азії неохоче покидають ринок. Єдина країна з дещо вищими темпами виходу – Японія, тоді як Китай та Індія прагнуть отримати вигоду від ситуації.

Японія має більшу кількість компаній, які припинили діяльність в Росії або згорнули свою діяльність порівняно з іншими азіатськими країнами. Більшість тих, хто зупинив свою діяльність в Росії, – автомобільні та електронні компанії. Автомобільні бренди, яким довелося припинити виробництво в Росії, включають **Nissan, Toyota, Mitsubishi Komatsu, Mazda, Isuzu і Bridgestone Tyres**.

Проте лише декілька японських компаній повністю покинули ринок – для більшості призупинення діяльності є тимчасовим. Японські компанії не анонсують деталей виходу з ринку і радше уникають чітких заяв. Наприклад, **Stellantis і Mitsubishi Motors**, які мають спільне підприємство в Калузі, зробили дещо різні заяви.

Корпорація Mitsubishi Motors зупинила виробництво на своєму заводі в Калузі в Росії до подальшого повідомлення. У зв'язку з логістичними труднощами експорт автомобілів та постачання запчастин до Росії з березня призупинено.⁴

Враховуючи швидке щоденне зростання перехресних санкцій та логістичні труднощі, Stellantis призупинила свої виробничі операції в Калузі, щоб забезпечити повне дотримання всіх перехресних санкцій та захистити своїх працівників.

Стеллантіс засуджує насильство і підтримує всі дії, здатні відновити мир.⁵

Китайські та індійські компанії зробили найменше для розриву зв'язків з Росією порівняно з бізнесом з інших країн. Поки що вони переважно не покинули Росію (за винятком кількох банків у Китаї, діяльність яких обмежена санкціями). Крім того, ці країни (Китай та Індія) значно (у кілька разів більше) збільшили імпорт нафти та газу танкерами з Росії, а інші країни намагаються обмежити його через санкції.

Компанії з Азії за статусом виходу з Росії, база даних KSE

	Виходять	Вичікують	Залишаються	Total
Японія	40	27	33	100
Китай	9	9	56	74
Тайвань	5		9	14
Південна Корея	5		12	17
Індія	4	5	29	38
Сингапур	3	2	4	9
Інші	4	1	4	9
Total	70	44	147	286

Для Росії, Азія і, зокрема, Китай може стати джерелом заміни товарів західних компаній, які покинули ринок. Особливо це стосується машинобудування та електроніки. Китайські компанії уникають публічних заяв про війну в Україні і знаходяться під тиском за те, що вони залишають Росію⁶. Однак є повідомлення, що деякі китайські компанії мовчки згортають свою діяльність в Росії, в тому числі **Lenovo і Xiaomi**⁷. **Huawei** закриває деякі свої точки продажу в

⁴<https://media.mitsubishicars.com/en-US/releases/release-a68e7c3562daf47ecc4645ae7d001f0c-statement-by-mitsubishi-motors-corporation-on-productio n-in-russia>

⁵<https://www.stellantis.com/en/news/press-releases/2022/april/stellantis-suspends-production-in-russia>

⁶<https://www.protocol.com/bulletins/didi-lenovo-china-russia-ukraine>

⁷<https://www.bangkokpost.com/business/2306754/chinese-tech-giants-quietly-retreat-from-doing-business-with-russia>

Росії через дефіцит поставок і переглядає свою продукцію в Росії, щоб уникнути санкцій США⁸. **DJI** призупинила діяльність як в Росії, так і в Україні, щоб запобігти використанню своїх дронів у військових цілях.

Кілька корейських компаній також призупинили діяльність. **Hyundai** призупинила виробництво в Росії, а **Samsung** і **LG Electronics** призупинили доставку продукції в Росію. Однак це скоріше винятки. Російські проекти зі зрідженого природного газу (СПГ) значною мірою залежать від кораблів з Кореї. **Korea Shipbuilding & Offshore Engineering** (колишня Hyundai Heavy Industries), **Samsung Heavy Industries** і **Daewoo Shipbuilding & Marine Engineering** є трьома провідними суднобудівниками Південної Кореї. Повідомляється, що вони мають контракти з російськими організаціями на суму близько 6,5 мільярдів доларів. 21 квітня 2022 року Samsung Heavy Industries доставила «Совкомфлоту» одне з двох суден льодового класу; 19 травня Daewoo Shipbuilding скасувала російське замовлення на СПГ після того, як замовник не здійснив оплату.

Азійські компанії не поспішають виходити з Росії. Японію можна вважати винятком із дещо вищими показниками виходу, хоча навіть у випадку з Японією компанії тимчасово припиняють свою діяльність. Китай та Індія шукають способи отримати вигоду від виходу західних компаній, включаючи більші закупівлі нафти та газу. Китай також збільшує експорт техніки до Росії, оскільки вона може стати джерелом заміни продукції, недоступної Росії із західних країн.

Що нового відбулось минулого тижня – ключові новини з щоденного моніторингу KSE (оновлення щотижня)

20.06.2022

***Mango** (Іспанія, Споживчі товари та одяг) Статус за KSE - *виходить*

Mango відмовляється від прямих продажів у Росії через 23 роки через війну

https://cincodias.elpais.com/cincodias/2022/06/18/companias/1655553463_690888.html

<https://www.unian.ua/world/sankciji-proti-rosiji-populyarniy-ispanskiy-brend-odyagu-povnistyu-pishov-z-rf-novini-svitu-11871963.html>

21.06.2022

***Tata Steel** (Індія, Метал та мідь) Статус за KSE - *виходить*

Як повідомили два джерела в торгівлі та одне джерело в уряді, провідний індійський виробник сталі Tata Steel імпортував близько 75 000 тонн вугілля з Росії у другій половині травня, через кілька тижнів після того, як пообіцяли припинити співпрацю з Росією.

<https://www.livemint.com/news/india/tata-steel-bought-75-000-tonnes-of-russian-coal-amid-the-war-11655789851369.html>

***Microsoft** (USA, IT) Статус за KSE - *вичікують*

В Росії заблоковано завантаження Windows 10 та Windows 11

<https://www.bleepingcomputer.com/news/microsoft/windows-10-and-windows-11-downloads-blocked-in-russia/>

***Pyxus** (США, Алкоголь і Тютюн) Статус за KSE - *залишаються*

Тютюнова компанія, що базується в Морррісвіллі, продає десятки мільйонів доларів у Росії, яка стикається з глобальною економічною реакцією на тлі війни в Україні. У річному фінансовому звіті Рухус повідомила про дохід у розмірі 57,8 мільйона доларів США від прямих продажів компаніям у Росії.

<https://spotonnorthcarolina.com/nc-business/2178832/sanctions-jeopardize-pyxus-58m-in-russian.html>

***The International Ski Marathon Federation** (Worldloppet) (Естонія, Спорт) Статус за KSE - *виходить*

18.06.2022 Міжнародна федерація лижного марафону (Worldloppet) відсторонила російських і білоруських спортсменів від своїх змагань.

<https://www.worldloppet.com/annual-general-meeting-in-mora-with-extensive-decisions/>

***Idexx Labs** (США, Фармацевтика, Охорона здоров'я) Статус за KSE - *виходить*

IDEXX вирішив негайно припинити діяльність та ліквідувати нашу єдину російську дочірню компанію, а також її пряму російську діяльність. Ці припинені операції складаються з маркетингу та продажу діагностичної продукції для ветеринарних клінік Росії.

<https://sec.report/Document/0001564590-22-023240/>

22.06.2022

***Siemens Energy AG** (Independent) (Німеччина, Енергетика, нафта, газ) Статус за KSE - *вичікують*

Канада співпрацює з Німеччиною над можливостями відновлення життєво важливих газових потоків.

Штрафні санкції проти Росії за вторгнення в Україну залишили турбину, необхідну для забезпечення роботи газопроводу "Північний потік", який застряг у Канаді. Невдовзі після цього російський державний газовий гігант ПАТ «Газпром» скоротив поставки через трубопровід, найбільшу газову лінію до Європейського Союзу, лише до 40% потужності.

<https://www.bloomberg.com/news/articles/2022-06-21/canada-working-with-germany-on-options-to-restore-vital-gas-flow>

⁸ <https://ria.ru/20220608/huawei-1794098607.html>

***Philip Morris** (USA, Алкоголь, тютюн) Статус за KSE - *вичікують*

Philip Morris вже три місяці не може знайти покупця на свої активи в Росії

<https://www.rbc.ua/ukr/news/philip-morris-tri-mesyatsa-nayti-pokupatelya-1655893549.html>

***FIFA** (Швейцарія, Спорт) Статус за KSE - *виходить*

ФІФА продовжила правила, що дозволяють іноземцям призупиняти трудові контракти з російськими клубами до 30 червня 2023 року

<https://www.fifa.com/legal/media-releases/fifa-extends-temporary-employment-rules-to-address-issues-relating-to-war-in>

23.06.2022

***Linde** (Німеччина, Хімічна промисловість) Статус за KSE - *вичікують*

Німецька Linde може вийти з проекту з Газпромом щодо будівництва заводу СПГ

<https://www.epravda.com.ua/news/2022/06/21/688393/>

***S Group** (Suomen Osuuskassa-projektin Keskuskunta) (Фінляндія, Готелі, нерухомість) Статус за KSE - *виходить*

S Group оголосила про рішення вийти з російського ринку 4.3.

22.6.2022 S Group повідомляє, що продасть 3 готелі Олександрю Єрмакову та Юрію Шумакову до 30 червня 2022 року та 16 супермаркетів Prisma X5 Group.

<https://s-ryhma.fi/en/news/sok-sells-hotel-business-in-st-petersburg/BTpgc7zQGyCMYEAGjX3re>

<https://s-ryhma.fi/en/news/sok-sells-retail-stores-in-st-petersburg-to-x-5-gr/MPGtccp9RIGS8SfOGXJG4>

***Siemens Mobility** (Німеччина, Логістика, транспорт) Статус за KSE - *вичікують*

Материнська компанія Siemens оголосила про вихід 12 травня. Siemens Mobility вже оголосила про розірвання контрактів з Російськими залізничними дорогами на обслуговування електропоїздів Сапсан і контракту вартістю 1,1 мільярда євро на постачання Сапсанів. Крім того, Російська залізниця судиться з ними – арбітражний суд Санкт-Петербурга присудив відібрати обладнання для обслуговування поїздів на користь РЖД.

<https://www.rbc.ru/business/16/05/2022/628252e79a79471533a8fc28>

https://www.dp.ru/a/2022/05/25/RZHD_prosit_zapretit_Siem

***Viciunai group** (Литва, Продукти харчування та напої) Статус за KSE - *вичікують*

Повідомляють, що вони продають бізнес в Росії, але відновили виробництво, стверджуючи, що це заради продажу

<http://www.viciunai.com/news/viciunai-group-will-sell-the-entire-package-of-business-in-russia-to-the-selected-buyer>

24.06.2022

***Cisco Systems Inc** (США, IT) Статус за KSE - *виходить*

23 червня 2022 року Cisco Systems заявила, що починає згорнути свої бізнес-операції в Росії та Білорусі майже через чотири місяці після того, як мережевий гігант заявив, що припиняє діяльність там у «осяжному майбутньому» через вторгнення Росії в сусідню Україну.

https://www.cisco.com/c/m/en_us/crisissupport.html

***Nike** (США, Споживчі товари та одяг) Статус за KSE - *виходить*

"Nike прийняла рішення залишити російський ринок. Наш пріоритет полягає в тому, щоб забезпечити повну підтримку наших співробітників, відповідально зменшуючи свою діяльність протягом найближчих місяців"

<https://www.reuters.com/business/exclusive-nike-make-full-exit-russia-2022-06-23/>

25.06.2022

***Microsoft** (США, IT) Статус за KSE - *вичікують*

Microsoft оголосила про плани повністю згорнути операції в Росії через санкції Заходу, повідомляє The Press United.

<https://www.republicworld.com/world-news/russia-ukraine-crisis/microsoft-announces-plans-to-completely-withdraw-operations-in-russia-over-ukraine-war-articleshow.html>

***Wimbledon** (Велика Британія, Спорт) Статус за KSE - *виходить*

Рішення Вімблдону заборонити гравцям з Росії та Білорусі може тривати не пізніше цього року, каже генеральний директор All England Lawn Tennis Club Саллі Болтон.

<https://www.bloomberg.com/news/articles/2022-06-25/wimbledon-ceo-says-russian-player-ban-is-for-this-year-only>

Отримуйте більше деталей на щоденній основі

[Telegram bot KSE по моніторингу новин @exit_ru_bot](#)

[Твіттер проекту SelfSanctions](#)